

เกลือในบ่อปลาเค็ม: สิ่งที่เกิดขึ้น ทำได้จริง และสิ่งที่มันทำไม่ได้

h2koi.com · 2026-08-04

การจัดการน้ำ

เกลือเป็นเครื่องมือที่ดีและราคาถูกที่สุดอย่างหนึ่งของผู้เลี้ยงปลาเค็ม แต่เป็นเครื่องมือที่ถูกใช้ผิดบ่อยที่สุดเช่นกัน เหตุผลหลักมีข้อเดียว คือ **เกลือไม่ระเหย** น้ำระเหยไป เกลืออยู่ที่เดิม เติมน้ำอีกครั้ง มันก็ทับของเก่า จนความเข้มข้นจริงในบ่อไม่มีใครรู้ว่าเท่าไร หน้านี้อธิบายว่าเกลือทำงานอย่างไร ทำไมต้องใส่ตามค่าที่วัดได้ และเกลือไปดีกับอะไรบ้าง

สรุปสั้น

- เกลือช่วย 3 เรื่องจริง คือ ลดภาระการปรับสมดุลน้ำในตู้ปลา (osmoregulation), **ป้องกันพิษไนไตรท์** และช่วยจัดการปรสิตภายนอกบางชนิดที่ความเข้มข้นสูง
- เกลือ **ไม่** ช่วยเรื่องแอมโมเนีย ไม่ช่วยเรื่องค่า pH ไม่เพิ่มออกซิเจน (กลับลดค่าอิ่มตัวลงเล็กน้อย) และ **ไม่มีผลต่อค่า KH เลย**
- เกลือออกจากบ่อได้ทางเดียวคือ การเปลี่ยนน้ำ ฤดูร้อนน้ำระเหย ความเข้มข้นเกลือจะ **สูงขึ้น**เอง ฤดูฝนน้ำฝนลงบ่อ ความเข้มข้นจะ **เจือจางลง**เอง ทั้งสองทางเกิดขึ้นโดยที่ผู้เลี้ยงไม่ได้ทำอะไรเลย
- $1 \text{ mg/L} = 1 \text{ ppm}$ ความเข้มข้น $0.3\% = 3$ กิโลกรัมต่อคิว (ลูกบาศก์เมตร)
- อย่าใส่เกลือตามความรู้สึกว่า “ไม่ได้อะไรมานานแล้ว” ให้ใส่ตามค่าความนำไฟฟ้า/ความเค็มที่วัดได้จริง

เกลือทำอะไรได้จริง

1. ลดภาระการปรับสมดุลน้ำในตู้ปลา

ปลาเค็มเป็นปลาน้ำจืด ของเหลวในตู้ปลาที่มีความเข้มข้นของเกลือประมาณ 0.9% ส่วนน้ำในบ่อเกือบเป็น 0% น้ำจึงไหลเข้าตู้ปลาตลอดเวลาตามหลักออสโมซิส และไตของปลาต้องขับน้ำส่วนเกินออกตลอดเวลาเช่นกัน งานส่วนนี้กินพลังงาน เมื่อเราเติมเกลือลงบ่อ ความต่างระหว่างในตู้ปลากับน้ำรอบตัวลดลง ปลาจึงใช้พลังงานส่วนนี้น้อยลง

ประโยชน์นี้ชัดที่สุดกับปลาที่กำลังบาดเจ็บ ผิดเกลือ เกล็ดหลุด หรือเพิ่งขนส่งมา เพราะแผลเปิดคือจุดที่ปลาเสียการควบคุมสมดุลน้ำมากที่สุด ที่ความเข้มข้นต่ำ ๆ ราว 0.1-0.15% ก็เห็นผลแล้ว ไม่จำเป็นต้องแรง

2. ป้องกันพิษไนไตรท์ – ข้อนี้สำคัญที่สุด

ไนไตรท์ (NO_2) เข้าสู่กระแสเลือดปลาผ่านเหงือก โดยใช้ช่องทางเดียวกับที่ปลาใช้ดูดคลอไรด์ (Cl^-) เข้าตัว เมื่อเข้าไปแล้ว มันจับกับฮีโมโกลบินกลายเป็นเมทฮีโมโกลบิน ซึ่งขนส่งออกซิเจนไม่ได้ ปลาจึงขาดออกซิเจน **ทั้งที่น้ำมีออกซิเจนปกติ** เลือดและเหงือกจะออกสีน้ำตาล

คลอไรด์จากเกลือแกลงเข้าไปแย่งช่องทางนั้น เมื่อในน้ำมีคลอไรด์มากพอ ไนไตรท์จะเข้าตัวปลาได้น้อยลงมาก นี่เป็นเหตุผลเดียวที่แข็งแรงที่สุดในการใส่เกลือ และเป็นเหตุผลที่บ่อที่กำลัง รันระบบกรองใหม่ ควรมีเกลืออยู่ในน้ำ ราว 0.1-0.2% ตลอดช่วงนั้น

3. จัดการปรสิตภายนอกบางชนิด

ที่ 0.3-0.5% ต่อเนื่องหลายวัน เกือบกดปรสิตภายนอกที่ผิวหนังบางชนิดได้ และมักใช้ในบ่อพักปลาใหม่ก่อนปล่อยลงบ่อหลัก แต่ต้องพูดให้ตรงว่า เกือบ ไม่ใช่ ยาครอบจักรวาล ปรสิตหลายชนิดที่พบบ่อยในบ่อไทยทนเกลือระดับนี้ได้สบาย และปรสิตภายในไม่ได้รับผลอะไรเลย การใส่เกลือ 0.3% ค้างไว้ตลอดปี “เพื่อไว้” ไม่ได้ป้องกันอะไร แต่คัดเลือกให้เหลือแต่ตัวที่ทนเกลือ

สิ่งที่เกลือทำได้ – และมักถูกเข้าใจผิด

ความเชื่อ	ความจริง
เกลือช่วยลด แอมโมเนีย	ไม่ช่วย แอมโมเนียลดได้ด้วยกรองชีวภาพและการเปลี่ยนน้ำเท่านั้น เกลือไม่ได้ทำให้แอมโมเนียมีพิษน้อยลงเหมือนที่ทำกับไนโตร
เกลือช่วยคุมค่า pH	ไม่มีผล NaCl เป็นเกลือของกรดแก่กับเบสแก่ ไม่มีฤทธิ์บัฟเฟอร์ ตัวที่กันค่า pH แกว่งคือ ค่า KH ไม่ใช่เกลือ
เกลือเพิ่มออกซิเจน	ตรงกันข้าม น้ำที่มีเกลือละลายอยู่มักออกซิเจนได้ น้อยลง เล็กน้อย ในบ่อไทยที่ 30 °C ค่าอิ่มตัวอยู่ราว 7.5 mg/L อยู่แล้ว ที่ 0.3% ผลกระทบไม่มาก แต่ไม่ใช่ข้อดี
เกลือแทนการเปลี่ยน น้ำได้	ไม่ได้ เกลือไม่ได้เอาไนเตรท ฟอสเฟต หรือของเสียละลายน้ำออกไปไหน
เกลือเพิ่มความกระด้าง	ไม่เกี่ยวกัน ความกระด้างทั้งหมด (GH) คือแคลเซียมและแมกนีเซียม ส่วน KH คือคาร์บอเนต เกลือแกงไม่ให้ทั้งสองอย่าง

แยก KH กับ GH ให้ขาดทุกครั้ง ภาษาไทยเรียกทั้งคู่ว่า “ความกระด้าง” จึงสับสนง่ายมาก KH (ค่าความกระด้างคาร์บอเนต หรือที่ฝั่งฟาร์มกุ้งฟาร์มปลาเรียกว่า ค่าความเป็นด่าง / อัลคาลินิตี) คือตัวที่กันไม่ให้ pH แกว่ง ส่วน GH (ความกระด้างทั้งหมด — แคลเซียมและแมกนีเซียม) ไม่ได้กันอะไรเลย คนละค่า คนละหน้าที่ และเกลือแกงไม่ได้เพิ่มค่าไหนทั้งนั้น

หัวใจของหน้านี้: เกลือไม่ระเหย

น้ำระเหยออกจากบ่อ เกลือไม่ได้ตามออกไปด้วย มันค้างอยู่ในน้ำที่เหลือ ความเข้มข้นจึงสูงขึ้นเองโดยที่ผู้เลี้ยงไม่ได้เติมอะไรเลย

ในเมืองไทยข้อนี้ไม่ใช่รายละเอียดปลีกย่อย ช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม บ่อต้นหรือบ่อที่มีหลังคาคลุมวิ่งอยู่ที่ 30-34 °C การระเหยหนักมาก บ่อที่ลดระดับลงวันละไม่กี่มิลลิเมตรก็สะสมเป็นหลายเปอร์เซ็นต์ของปริมาตรภายในหนึ่งสัปดาห์

ตัวอย่างที่เกิดขึ้นจริง

บ่อ 20 คิว ผู้เลี้ยงใส่เกลือ 60 กิโลกรัม ได้ 0.3% พอดี

- สองสัปดาห์ผ่านไปในวันร้อน น้ำระเหยไป 10% เหลือ 18 คิว เกลือยังเป็น 60 กิโลกรัมเท่าเดิม ความเข้มข้นขึ้นเป็น 0.33%
- ผู้เลี้ยงเห็นน้ำลด จึงเติมน้ำใหม่ 2 คิว กลับมาที่ 20 คิว ความเข้มข้นกลับลงมา 0.3% ตามเดิม — จนถึงตรงนี้ยังปกติ
- อีกสองสัปดาห์ ปลายมีอากาศนิดหน่อย ผู้เลี้ยงคิดว่า “เกลือคงจางแล้ว” จึงใส่เพิ่มอีก 60 กิโลกรัม ตอนนี้อยู่ที่ 0.6%

- ไม่มีใครวัด ไม่มีใครรู้ ปลาเริ่มไม่กินอาหาร พืชในบ่อกรองพืชตายหมด และถ้ามีการใช้ยาซ้ำในระดับความเค็มนี้ ความเสี่ยงจะเพิ่มขึ้นอีกชั้นหนึ่ง

นี่คือลำดับเหตุการณ์ที่พบบ่อยที่สุด และป้องกันได้ด้วยการวัดค่าเดียว

ฤดูฝนต้นไปคนละทาง

ช่วงพฤษภาคมถึงตุลาคม ฝนตกหนักคืนเดียวเติมน้ำเข้าบ่อได้หลายเปอร์เซ็นต์ของปริมาตร บวกกับน้ำฝนและน้ำไหลลงบ่อจากพื้นรอบ ๆ ความเข้มข้นเกลือที่ดังใจไว้ที่ 0.3% อาจเหลือ 0.2% ภายในบายเดียว ถ้ากำลังใช้เกลือคุมไนโตรที่อยู่ในช่วงรันระบบ นั้นแปลว่าเกราะป้องกันบางลงพอดีกับที่ฝนพัดพาสารอินทรีย์ลงบ่อและกดออกซิเจน

สรุปคือ ความเข้มข้นเกลือในบ่อไทยไม่นิ่ง มันเลื่อนขึ้นในหน้าร้อนและเลื่อนลงในหน้าฝน โดยไม่ต้องมีใครทำอะไรทั้งสิ้น หลักการที่ผู้เลี้ยงไทยพูดกันอยู่แล้วว่า **ค่านี้สำคัญกว่าค่าเป๊ะ** ใช้ได้กับความเค็มเหมือนกับที่ใช้ได้กับ pH และวิธีทำให้นิ่งมีทางเดียวคือรู้ว่าตอนนี้อยู่ที่เท่าไร

ตารางความเข้มข้นและปริมาณต่อคิว

ความเข้มข้น	ปริมาณเกลือ	ประมาณ MG/L	ใช้เมื่อไร
0.10%	1 กก. ต่อคิว	1,000 mg/L	ประคองปลาบาดเจ็บ ปลาใหม่ ลดการออกซิโมซิส ใช้ยาวได้โดยไม่กระทบระบบกรองมาก
0.15-0.20%	1.5-2 กก. ต่อคิว	1,500-2,000 mg/L	ป้องกันพืชในไตร่ระหว่างรันระบบกรอง ระดับที่คุ้มค่าที่สุดสำหรับบ่อใหม่
0.30%	3 กก. ต่อคิว	3,000 mg/L	ระดับรักษาปรสิตภายนอกทั่วไป ควรเป็นการรักษาเป็นรอบ ไม่ใช่ค่าประจำของบ่อ
0.50%	5 กก. ต่อคิว	5,000 mg/L	เฉพาะบ่อพักปลาที่ควบคุมได้และเฝ้าดูตลอด พืชน้ำตาย ระบบกรองชีวภาพทำงานช้าลงชัดเจน

ตัวเลขเหล่านี้เป็นแนวปฏิบัติที่ใช้กันทั่วไปในวงการปลาแคร์ฟ ไม่ใช่ใบสั่งยา บ่อแต่ละบ่อ ความหนาแน่นปลา และน้ำต้นทางต่างกัน ให้ยึดค่าที่วัดได้จากบ่อของตัวเองเป็นหลักเสมอ

วิธีใส่ที่ถูก คำนวณจากปริมาตรจริงของบ่อ (รวมบ่อกรองด้วย ไม่ใช่แค่บ่อโซว) แล้วละลายเกลือในถังน้ำก่อน ค่อย ๆ เทกระจายตามจุดที่น้ำไหลแรง ห้ามเทเกลือเม็ดลงพื้นบ่อโดยตรง เพราะปลาที่ว่ายผ่านชั้นน้ำเค็มจัดที่ก้นบ่อจะโดนน้ำเค็มเข้มข้นสูงมากที่เหงือกโดยตรง และให้ทยอยใส่ให้ครบภายใน 12-24 ชั่วโมง ไม่ใช่ทีเดียวจบ

ใช้เกลือชนิดไหน

- **ใช้ได้** เกลือทะเลเม็ด หรือเกลือสินเธาว์ที่ไม่เสริมไอโอดีนและไม่ผสมสารกันจับตัว ยิ่งเป็นเกลือที่ขายสำหรับฟาร์มสัตว์น้ำยิ่งดีเพราะปริมาณตรงและราคาต่อกระสอบสมเหตุผล
- **เลี่ยง** เกลือแกลงเสริมไอโอดีน เกลือปรุงทิพย์ เกลือที่ผสมสารกันเค้ก (anti-caking) และเกลือสำหรับเครื่องกรองน้ำอ่อนที่มีสารเติมแต่ง
- **อย่าใช้** เกลือละลายน้ำแข็งหรือเกลืออุตสาหกรรมที่ไม่ระบุส่วนประกอบ

เกลือไปดีกับอะไรบ้าง

ใช้ร่วมกับ	ผลที่ต้องรู้
ไนโตรเจน	ผลดี คลอไรต์แย่งช่องทางกับไนโตรเจนที่เหวี่ยง นี่คือการใช้เกลือที่มีหลักฐานหนักแน่นที่สุด
ฟอร์มาลิน / มาลาไคท์กรีน	ต้องระวังมาก ทั้งคู่คุดอกขี้เฒ่าในน้ำ และฉลากยาส่วนใหญ่อ้างถึงกับน้ำที่ไม่มีเกลือ เมื่อรวมกับน้ำ 30-32 °C ที่ออกขี้เฒ่าอิมตัวต่ำอยู่แล้ว ความเสี่ยงซ้อนกันสามชั้น ถ้าจะใช้ ต้องเปิดอากาศเต็มที่และฝ้าดูดตลอด
ต่างหับทิม (KMnO4)	สารอินทรีย์ในน้ำทำให้ปริมาณที่ต้องใช้เดาไม่ได้อยู่แล้ว การมีเกลือค้างในบ่อทำให้ประเภณการรวมของปลายากขึ้นไปอีก ควรจัดการที่ละเอียด
ยาปฏิชีวนะในอาหาร	ไม่ติดกันโดยตรง แต่ถ้าปลาไม่กินเพราะเครียดจากความเค็มที่สูงเกินไป ยาก็ไม่เข้าตัวปลา
พืชน้ำและบ่อกรองพืช	ผักตบชวา พุทธรักษา ผักบุ้ง และบัว ทนเกลือได้ไม่ดี ที่ 0.3% ขึ้นไปมักเริ่มตาย และพืชที่ตายเน่าอยู่ในระบบคือภาระออกขี้เฒ่าก้อนใหญ่
ระบบกรองชีวภาพ	จุลินทรีย์ในกรองทนได้ 0.1-0.3% แต่จะช้าลง การกระโดดจาก 0% ไป 0.5% ในครั้งเดียวรบกวนระบบชัดเจน ยิ่งช่วงกำลังเซ็ตระบบยิ่งต้องค่อยเป็นค่อยไป

วัดอย่างไร

ความเค็มในบ่อวัดทางอ้อมจาก **ค่าความนำไฟฟ้า (conductivity)** เพราะไอออนที่ละลายอยู่ในน้ำนำไฟฟ้าได้ ยิ่งเกลือมากค่าความนำไฟฟ้ายิ่งสูง จากนั้นจึงคำนวณกลับเป็นความเค็มและ TDS

ข้อจำกัดที่ต้องเข้าใจ และในเมืองไทยสำคัญกว่าที่อื่น คือค่าความนำไฟฟ้าไม่ได้แยกแยะว่าไอออนนั้นมาจากอะไร บ่อจำนวนมากในไทยใช้ **น้ำบาดาล** ซึ่งมีแร่ธาตุละลายอยู่สูงตั้งแต่ต้นทาง บางแหล่งมีเหล็กหรือแมงกานีส บางแหล่งกร่อยอยู่แล้ว น้ำแบบนั้นให้ค่าความนำไฟฟ้าสูงโดยที่ยังไม่ได้ใส่เกลือเลยแม้แต่กิโลเดียว

วิธีจัดการคือ **วัดน้ำต้นทางของตัวเองก่อน** แล้วถือนั่นเป็นเส้นฐาน ส่วนที่เพิ่มขึ้นจากเส้นฐานคือเกลือที่เราใส่เข้าไป อย่าอ่านตัวเลขความเค็มดิบ ๆ แล้วสรุปว่าเป็นเกลือทั้งหมด

เอาเกลือออกอย่างไร

ทางเดียวคือ **เปลี่ยนน้ำ** ไม่มีสารเคมี ไม่มีวิธีดูดกรอง ไม่มีจุลินทรีย์ตัวไหนที่กำจัดเกลือได้ และการเติมน้ำชดเชยการระเหยไม่นับเป็นการเอาเกลือออก เพราะมันแค่คืนความเข้มข้นเดิม

คณิตศาสตร์ตรงไปตรงมา แต่ช้ากว่าที่คนส่วนใหญ่คิด เพราะการเปลี่ยนน้ำแต่ละครั้งเอาเกลือออกเป็น **สัดส่วน** ของที่เหลืออยู่ ไม่ใช่ปริมาณคงที่ เปลี่ยนน้ำ 20% จะลดความเข้มข้นเกลือลง 20% เช่นจาก 0.30% เหลือ 0.24% รอบถัดไปลดอีก 20% ของ 0.24% ไม่ใช่ของ 0.30% ดังนั้นถ้าต้องการลดจาก 0.5% ลงมาที่ 0.1% ต้องเปลี่ยนน้ำ 20% รวบรวมรอบ รวมเป็นน้ำสะสมประมาณ 160% ของปริมาตรบ่อ นี่เป็นอีกเหตุผลว่าทำไมการใส่เกลือแบบกะเอาจึงแพงกว่าที่คิด

จังหวะตรวจที่แนะนำสำหรับบ่อในเมืองไทย

- ตรวจความเค็ม/ค่าความนำไฟฟ้า **สัปดาห์ละครั้ง** ตลอดปี บ่อที่ให้อาหารหนักควรถี่กว่านั้น
- ตรวจเพิ่ม **หลังฝนตกหนักทุกครั้ง** เพราะทั้งความเค็มและ **ค่า KH** ถูกเจือจางพร้อมกัน
- ตรวจเพิ่มใน **ช่วงมีนาคมถึงพฤษภาคม** ที่การระเหยแรงที่สุด
- ตรวจก่อนใส่เกลือ **ทุกครั้ง** ไม่มีข้อยกเว้น

อาการที่บ่งบอกว่าเกลือสูงเกินไป ปลาไม่กินอาหาร นอนก้นบ่อ ครีบหุบ ผลิตเมือกมากผิดปกติจนน้ำเป็นฟอง พืชน้ำแห้งเหี่ยวหรือเหลืองพร้อมกัน และค่าไนไตรท์กับแอมโมเนียขยับขึ้นเพราะระบบกรองถูกกด ถ้าเจออาการเหล่านี้ อย่าเดา ให้วัดก่อน แล้วค่อย ๆ เปลี่ยนน้ำลงมา อย่ารีบเปลี่ยนน้ำก่อนใหญ่ในทีเดียว เพราะการเหวี่ยงกลับก็เป็นความเครียดอีกแบบ

เกลือกับภาพรวมของบ่อ

เกลือแก้ปัญหาดูได้แคบมาก และปัญหาที่ทำให้ปลาคาร์ฟตายในบ่อไทยส่วนใหญ่ไม่ใช่ปัญหาที่เกลือแก้ได้ ได้แก่ ออกซิเจนละลายน้ำ ที่ต่ำที่สุดช่วงตี 4 ถึง 6 โมงครึ่ง ภาวะ pH ตกฮวบ (pH crash) หลังฝนชะบัพเฟอร์ไปหมด และ แอมโมเนียกับไนไตรท์ จากระบบกรองที่ยังไม่พร้อม เกลือช่วยเรื่องที่สามารถได้บางส่วนเท่านั้น

ถ้าจะจำอย่างเดียวยกจากหน้านี้ ให้จำว่า เกลือเป็นค่าที่ต้องรู้ ไม่ใช่ของที่เติมตามอารมณ์

คำถามที่พบบ่อย

ใส่เกลือค้างไว้ในบ่อตลอดปีดีไหม

ไม่แนะนำในระดับรักษา (0.3% ขึ้นไป) เพราะปรสิตที่ทนเกลือจะถูกคัดเลือกให้เหลืออยู่ พืชในบ่อกรองพืชตาย และเมื่อถึงเวลาที่ต้องใช้เกลือรักษาจริง ๆ ก็ไม่เหลือของให้เพิ่มความเข้มข้นแล้ว ระดับต่ำราว 0.1% ในบ่อที่มีปลาบอบช้ำหรือกำลังร่นระบบเป็นอีกเรื่อง แต่ต้องรู้ค่าที่แท้จริงตลอดเวลา เพราะในหน้าร้อนน้ำระเหยจะดันความเข้มข้นขึ้นเองโดยไม่ต้องเติมอะไร

บ่อระเหยเยอะมากในหน้าร้อน ควรเติมเกลือตามน้ำที่เติมไหม

ไม่ต้อง และไม่ควร น้ำที่ระเหยไปคือน้ำบริสุทธิ์ เกลือไม่ได้ระเหยตามไปด้วย ดังนั้นเมื่อเติมน้ำใหม่กลับเข้าไปให้ไ้ระดับเดิม ความเข้มข้นเกลือก็กลับมาเท่าเดิมพอดี ถ้าเติมเกลือตามน้ำที่เติมด้วย ความเข้มข้นจะไ้ขึ้นทุกครั้งที่เติมน้ำ และภายในหนึ่งฤดูร้อนอาจสูงกว่าที่ตั้งใจไว้เท่าตัว ให้ใส่เกลือเพิ่มเฉพาะเมื่อวัดแล้วพบว่าต่ำกว่าเป้าจริง ๆ เท่านั้น

ฝนตกหนักทั้งคืน ความเค็มในบ่อจะเปลี่ยนไหม

เปลี่ยน น้ำฝนเป็นน้ำอ่อนที่แทบไม่มีแร่ธาตุ ฝนหนักหนึ่งคืนบวกน้ำที่ไหลลงบ่อจากพื้นรอบ ๆ เจือจางทั้งความเค็มและค่า KH ไปพร้อมกัน บ่อที่ตั้งไว้ 0.3% อาจเหลือ 0.2% ภายในบ่ายเดียว ถ้ากำลังใช้เกลือคุมพิษไนไตรท์อยู่ ควรวัดซ้ำหลังฝนหยุดเสมอ และตรวจค่า KH ควบคู่ไปด้วยเพราะมันถูกเจือจางด้วยกลไกเดียวกัน

ใส่เกลือแล้วค่า pH จะนิ่งขึ้นไหม

ไม่ เกลือแกล้งไม่มีฤทธิ์บัฟเฟอร์เลย ตัวที่ทำให้ pH นิ่งคือค่า KH (ค่าความกระด้างคาร์บอเนต หรืออัลคาลินิตี) ในช่วง 6-10 dKH (ประมาณ 110-180 mg/L CaCO₃) หลักที่ผู้เลี้ยงไทยพูดกันว่าค่านี้สำคัญกว่าค่าเป้นั้นถูกต้อง และ KH คือกลไกที่ทำให้นิ่งได้จริง ส่วนเกลือไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

ใช้เครื่องวัด TDS ราคาถูกวัดความเค็มบ่อได้ไหม

ได้ในระดับหนึ่ง แต่ต้องเข้าใจว่ามันวัดค่าความนำไฟฟ้าของไอออนทั้งหมด ไม่ได้แยกว่าเป็นเกลือแกงหรือแร่ธาตุอื่น บ่อที่ใช้ น้ำบาดาลมักมีค่าพื้นฐานสูงอยู่แล้วจากแคลเซียม แมกนีเซียม เหล็ก หรือความกร่อยของแหล่งน้ำ วิธีที่ใช้ได้จริงคือวัดน้ำต้นทางไว้เป็นเส้นฐานก่อน แล้วดูเฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้นจากเส้นฐานนั้น

ระหว่างรันระบบกรองบ่อใหม่ ควรใส่เกลือเท่าไร

ราว 0.15-0.3% เป็นระดับที่ผู้เลี้ยงส่วนใหญ่ใช้ เพราะคลอไรด์จะแย่งช่องทางกับไนไตรท์ที่เหงือกปลา ทำให้ช่วงไนไตรท์พีคปลอดภัยขึ้นมาก ข้อควรระวังคือความเค็มระดับนี้ทำให้จุลินทรีย์ในกรองทำงานช้าลงเล็กน้อย ระบบจึงใช้เวลานานขึ้นบ้าง และต้องวัดค่า KH ควบคู่ไปด้วยเพราะกระบวนการย่อยแอมโมเนียกิน KH หนักมากในช่วงนี้

